

Sygn. akt VII K 651/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. VII Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Cisak-Nieckarz

Protokolant: sekr. sądowy Dawid Lesiakowski

przy udziale Prokuratora: Jarosława Anioła, Adama Zarzyckiego

po rozpoznaniu w dniu 26.04.2016 roku, 23.06.2016 roku, 14.11.2016 roku

sprawy **R. R.**, s. A. i W. z domu K., ur. (...) w Ł.

oskarżonego o to, że:

w dniu 14 lipca 2015 r. w miejscowości T., (...) km, gm. T., woj. (...), nie zastosował się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego (...) w (...)z dnia 27 11 2012 r. sygn.(...)zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 4 lat i kierował samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) po drodze publicznej,

tj. o czyn z art. 244 kk

1. oskarżonego **R. R.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 244 kk i za to na podstawie art. 244 kk wymierza oskarżonemu karę 4 (cztery) miesięcy pozbawienia wolności;
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę (...) (jeden tysiąc sto dwadzieścia cztery) złote tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt VII K 651/15

UZASADNIENIE

W toku przewodu sądowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie oznaczonej sygn. akt (...) Sąd Rejonowy(...)w(...)przypisał R. R. m.in. czyn wyczerpujący dyspozycje art. 178a § 4 kk polegający na kierowaniu pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, a nadto będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sadu Rejonowego (...)w(...)w sprawie (...) za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, nadto czynu tego R. R. dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego tym wyrokiem. Uznając winę wskazanego w zakresie opisanego wyżej czynu Sąd Rejonowy (...)w(...)orzekł wobec R. R. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 4 lat.

Wyrok w sprawie(...)uprawomocnił się w dniu (...)roku., która to data zapoczątkował bieg okresu na jaki został orzeczony powyższy zakaz .

/dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego (...)w (...) w sprawie o sygn. akt (...)– k. 9-11 zbiór A

odpis wyroku SO w Łodzi – k. 12-13 zbiór A/

W dniu 14 lipca 2015r., na (...) kilometrze drogi krajowej nr (...) w T. powiecie (...) funkcjonariusze policji zatrzymali do kontroli samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...). Pojazd prowadził R. R., miejsce pasażera w pojeździe zajmowała A. R..

/ dowód: zeznania świadka M. K. – k. 82v-83

zeznania świadka S. P. – k. 135v-136v

częściowo zeznania świadka A. R. – k. 136v-137

notatka urzędowa - k. 1 zbiór A/

R. R. ma 43 lata, bez zawodu, jest żonaty, pozostaje na utrzymaniu żony, ma na utrzymaniu syna, nie posiada majątku. Był uprzednio karany.

/dowód: informacje podane przez oskarżonego do protokołu rozprawy głównej - k. 49v,

karta karna – k. 4-6 zbiór A,

odpisy wyroków- k. 9-11, 12-13, 14 zbiór A/

R. R. nie jest chory psychicznie, ani upośledzony umysłowo. Przejawia uzależnienie od alkoholu, obecnie w okresie abstynencji, przejawia cechy osobowości nieprawidłowej. W czasie popełnienia zarzucanego mu czynu miał zachowaną zdolność zrozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

/dowód: opinia biegłych psychiatrów – k. 42-43

opinia uzupełniająca ustna – k. 83-84

opinia uzupełniająca pisemna – k. 99-101/

Przesłuchiwany w charakterze oskarżonego R. R. wyjaśnił, że jechał tego dnia do T. po mamę, to był wieczór. Mama zadzwoniła do żony, że nie może sama przyjechać. Oskarżony pojechał wraz z żoną. Żona źle się poczuła, następnego dnia miała operację. Zatrzymali się w trasie, żona źle się poczuła, wówczas za kierownicą usiadł oskarżony. Dodał, że nie pamięta interwencji, ani co było powodem interwencji, ani czy proponowano oskarżonemu mandat karny. Dodał, że stale zażywa leki zalecone przez lekarza psychiatrę. W dniu 14.07.2015r. także zażył ten lek.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 49v-50/

Sąd dokonał następującej oceny zgromadzonych dowodów i zważył, co następuje:

Rekonstrukcję faktów istotnych w sprawie przedmiotowej przeprowadzono w oparciu o zeznania świadków M. K. oraz S. P., interweniujących w dniu 14.07.2015 roku funkcjonariuszy policji. W świetle zeznań wskazanych świadków, nie ulega wątpliwości, że kierującym pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) był oskarżony R. R., małżonka oskarżonego A. R. zajmowała w pojeździe miejsce pasażera. Oskarżony, jakkolwiek odwołuje się do sytuacji zdrowotnej i niepamięcią co do powodu i przebiegu interwencji, przyznaje w swoich wyjaśnieniach, iż w dacie jak wskazana w zarzucie prowadził ten pojazd. W kontekście zeznań wskazanych wyżej świadków wyjaśnienia oskarżonego w tej części nie budzą wątpliwości należy im przyznać walor wiarygodnych. Zgodne, spójne relacje świadków M. K. oraz S. P. wskazują, iż przyczyną zatrzymania kierującego pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...) było przekroczenie prędkości na poziomie opisanym w notatce urzędowej z dnia 14.07.2015r. odzwierciedlającej przebieg interwencji i podejmowanych przez funkcjonariuszy policji czynności zawodowych. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. K. oraz S. P., świadkowie relacjonują co do okoliczności znanych im z tytułu obowiązków służbowych. Jawią się jako osoby bezstronne, nie

ma podstaw do kwestionowania tych relacji, tak co do powodu zatrzymania, jak i przebiegu interwencji. Jak już zaznaczono, jej przebieg został niejako na gorąco oddany w notatce urzędowej (k. 1 zbiór A).

Oskarżony jakkolwiek odwołuje się do niepamięci co do samej interwencji, o tyle przyznaje, iż przynajmniej na pewnym odcinku prowadził pojazd. Oskarżony lansuje wersję, iż zachowanie to miało miejsce na pewnym odcinku, uprzednio pojazd prowadziła małżonka oskarżonego. Oskarżony przejął kierowanie pojazdem, po tym jak małżonka źle się poczuła. W świetle zeznań wskazanych wyżej świadków, nie ulega wątpliwości, iż A. R. była w pojeździe podczas jego zatrzymania przez funkcjonariuszy policji. Tak na marginesie należy tylko zaznaczyć, że świadek S. P. podkreśla swoje zdziwienie, że to oskarżony prowadził pojazd, mimo zakazu, chociaż uprawnieniami do kierowania pojazdem legitymowała się także obecna w pojeździe pasażerka. Niemniej, świadkowie w osobach funkcjonariuszy nie potrafią aktualnie wskazać, czy kierujący, bądź pasażer sygnalizowali okoliczności podkreślane w toku przewodu sądowego, a traktujące o samopoczuciu świadka A. R., jako przyczynie zmiany na miejscu kierującego pojazdem. Upływ czasu od daty czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy, liczba tego typu interwencji (kontrola drogowa, świadkowie pełnią służbę w wydziale ruchu drogowego) uzasadnia postawy świadków w takim zakresie w jakim odwołują się do niepamięci co do tych okoliczności. Notatka urzędowa nie dokumentuje szczegółowego przebiegu rozmowy z kierującym, ani pasażerem, nie temu też służy. Świadek A. R., analogicznie jak oskarżony wskazuje, iż zmiana na miejscu kierowcy, kiedy to za kierownicą pojazdu usiadł oskarżony, była podyktowana jej samopoczuciem. Jakkolwiek świadek A. R. jest osobą najbliższą oskarżonego, potencjalnie zainteresowaną korzystnym dla oskarżonego rozstrzygnięciem, o tyle nie ma w sprawie przeciwdowodu nakazującego dyskredytację tych oświadczeń świadka. Sąd dostrzega, iż świadek wspomina o wizycie u lekarza, jako przyczynie wyjazdu, zaś oskarżony mówi, iż był to wyjazd na prośbę matki, niemniej co do odcinka jaki miał pokonać oskarżony w sprawie nie ma innych, poza zeznaniami świadka A. R. dowodów pozwalających na ustalenie tej okoliczności.

Przyjmując za oskarżonym i świadkiem A. R., że to troska oskarżonego o stan zdrowia i samopoczucie małżonki skłoniła wskazanego do przejęcia kierownicy i dalszego prowadzenia pojazdu, to fakt przekazania przez funkcjonariusza pojazdu, po kontroli małżonce oskarżonego, a zeznania świadka A. R. potwierdzają, iż świadek kontynuowała jazdę, wskazują iż przejęcie kierownicy przez oskarżonego, to nie był stan wyżej konieczności, uzasadniający poświęcenie jednego dobra prawem chronionego, kosztem innego. Dobro w postaci zdrowia uprzedniego kierowcy nie było na tyle zagrożone. W przeciwnym razie tak oskarżony, jak i świadek podejmowałiby działania ukierunkowane na udzielenie świadkowi pomocy medycznej, lub chociażby krótkiego odpoczynku, który w realiach tej sprawy wydawał się rozwiązaniem dostatecznym, skoro tuż po interwencji policji, świadek przejęła prowadzenie pojazdu.

Stąd też na podstawie tak zebranego materiału dowodowego Sąd przypisał oskarżonemu popełnienie przestępstwa polegającego na tym, że w dniu 14 lipca 2015 r. w miejscowości T., (...) km, gm. T., woj. (...), nie zastosował się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego (...)w (...) z dnia 27.11.2012r. sygn. (...)zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 4 lat i kierował samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) po drodze publicznej, czym wyczerpał dyspozycje z art. art. 244 kk .

Omawiany występek ma charakter umyślny, a zatem podmiotową przesłanką odpowiedzialności jest świadomość sprawcy, iż narusza ciężący na nim z mocy orzeczenia sądu zakaz. Naruszenie tego zakazu może mieć charakter jednorazowy.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 marca 2004 r., III KK 341/03 (OSNwSK 2004/1/553 „...dyspozycję art. 244 k.k. wyczerpuje ten, kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu, który obowiązuje od daty uprawomocnienia się wyroku, bez względu na to, czy i kiedy zrealizuje obowiązek zwrotu dokumentu i bez względu także na tok postępowania wykonawczego”. Istotne jest przy tym, aby sprawca nie stosując się do orzeczonego przez Sąd zakazu prowadzenia pojazdów, miał świadomość jego prawomocności, od której, w myśl art. 29 § 3 k.w., ów zakaz obowiązuje (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2003 r., sygn. WA 75/02, OSNKW 2003/5-6/44). Okoliczność powyższa została w sprawie udowodniona. Wprawdzie oskarżony odwołuje się w tym zakresie do niepamięci, jednak relacja świadka A. R. wskazuje, że oskarżony z własnej inicjatywy wskazał interweniującym, że nie

posiada uprawnień do kierowania pojazdami – nie ma prawa jazdy. W kontekście takiego dowodu trudno wątpić w świadomość oskarżonego co do obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

W ocenie Sądu wina oskarżonego została udowodniona. Mając świadomość obowiązywania wobec niego zakazu prowadzenia samochodu, zakaz ten złamał. W realiach tej sprawy nie zachodzą okoliczności wyłączające bezprawność czynu oskarżonego lub jego winę. Wnioski te płyną z opinii biegłych psychiatrów. W ocenie Sądu opinie te są jasne, aktualnie pełne, kompletne i nie zawierają sprzeczności. W myśl art. 202 § 4 kpk zasadnicza i uzupełniająca traktują o poczytalności oskarżonej w chwili czynu i aktualnym stanie jego zdrowia. Pochodzą od dwóch lekarzy psychiatrów, osób obiektywnych i bezstronnych, całkowicie nie zainteresowanych w rozstrzygnięciu toczącego się postępowania na korzyść którejkolwiek ze stron procesu. Oceny tej nie zmienia fakt wywołania w sprawie opinii uzupełniających tego samego zespołu biegłych. Uzupełniająca opinia była podyktowana przedłożeniem przez obronę kompletu dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia psychiatrycznego oskarżonego, co obligowało do przedstawienia biegłym. Wnioski wszystkich opinii są tożsame co do stanu zdrowia oskarżonego i jego zdolności do rozpoznania znaczenia czynu i kierowania postępowaniem, jak i zdolności do udziału w postępowaniu. Opinię zasadniczą poprzedzono badaniem oskarżonego.

Oskarżony jest zdolny do rozpoznania bezprawności swojego czynu, znajduje się w sytuacji, która nie wyklucza możliwości dania posłuchu normie prawnej. W realiach tej sprawy nie zachodzą okoliczności wyłączające bezprawność czynu oskarżonego lub jego winę. Znajdował się on w normalnej sytuacji motywacyjnej, zatem można było od niego wymagać zachowań zgodnych z prawem a nie zachowań realizujących znamiona przestępstw.

Czyn oskarżonego cechuje znaczny stopień społecznej szkodliwości.

Kara w wymiarze 4 miesięcy pozbawienia wolności jest adekwatne do stopnia winy oskarżonego oraz stopnia społecznej szkodliwości jego czynu, a uwzględnia:

a/ jako okoliczności obciążające:

- uprzednią wielokrotną karalność oskarżonego za czyn podobny (art. 244 kk),
- nieefektywność stosowanych uprzednio kar, poczynając od kary grzywny, ograniczenie wolności, po karę pozbawienia wolności (za czyn z art. 178a § 4 kk polegający także m.in. na niesposobieniu orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych) z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i popełnienie czynu w okresie próby orzeczonej wyrokiem przypisującym m.in. występki z art. 178a § 4 kk;

b/ jako okoliczności łagodzące:

- dorozumiane przyznanie się do zarzutu.

W ocenie Sądu w przypadku oskarżonego nie można zastosować instytucji probacyjnej warunkowego zawieszenia wykonania kary. Sprzeciwia się temu brzmienie art. 69 kk. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu, sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa (§ 1). Nadto sąd warunkowo zawieszając wykonanie kary, bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa (§ 2). Innymi słowy, na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary zasługują jedynie sprawcy, wobec których orzeczono karę w określonym wymiarze ale zasadniczo co, do których istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. Dotychczasowa postawa i sposób życia muszą zatem wskazywać na to, że mimo niewykonania kary zostaną osiągnięte cele kary, a w szczególności, iż sprawca nie powróci ponownie na drogę przestępstwa. W przedmiotowej sprawie brak jest przesłanek pozwalających w sposób przekonujący i wiarygodny budować przypuszczenie, iż w wypadku warunkowego zawieszenia kary w stosunku do oskarżonego, cele kary zostałyby osiągnięte. Ponadto

uprzednia karalność (na datę popełnienia czynu w tej sprawie) na karę pozbawienia wolności przekreśla sięgnięcie po dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Również względy społeczne oddziaływania kary przemawiają przeciwko stosowaniu wobec oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Społeczne oddziaływanie kary jako jeden z celów kary jest podyktowane potrzebą przekonania społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmoczenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa (...). Oznaczają przede wszystkim potrzebę wymierzenia takich kar, które odpowiadają społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dają gwarancję skutecznego zwalczania przestępczości oraz tworzą atmosferę zaufania do obowiązującego systemu prawnego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12.01.2006 r., II Aka 290/05, LEX nr 168034).

W oparciu o art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 618 § 1 kpk, art. 616 § 2 kpk, art. 627 kpk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków związanych z udziałem w sprawie kwotę 1124 zł obejmującą:

- opłatę przewidziana za udzielenie informacji z rejestru skazanych w wysokości 30 zł,
- ryczał za doręczenia korespondencji w postępowaniu przygotowawczym oraz sądowym –łącznie 40 zł (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. Nr 108, poz. 1026 z późn. zm./),
- wynagrodzenie biegłych psychiatrów w łącznej kwocie 1054 zł..

Opłatę w wysokości 120 wymierzono na podstawie art. 627 kpk oraz art. 2 ust 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 roku , Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).